

01. APR. 2005

BELLONA

Det kgl. kultur- og kirkedepartement
Postb. 8030 Dep.
0030 OSLO

2001/12-047

Oslo, 31.03.05

Deres ref: 2001/00012 AØ/LS RFS

Høringsuttalelse vedrørende prøveprosjekter for pengespill på Internett og andre elektroniske kanaler.

Bellona har følgende synspunkter og kommentarer til departementenes vurdering av behovet for videre oppfølging av reglene for norske pengespill via Internett og andre elektroniske kanaler:

Det er en kjent sak for alle impliserte at de prøveordningene med pengespill via Internett og andre elektroniske kanaler, som er gjenstand for denne høringen, er trukket inn den i pågående rettstvisten med blant annet Norsk Lotteridrift ASA om hvem som skal ha rett til å drive gevinstutbetalende spilleautomater på vegne av norske ideelle og samfunnsnyttige organisasjoner. Automatentreprenørene har blant annet brukt departementets tillatelse til slike prøveordninger som et argument for at staten allikevel ikke utøver en så restriktiv linje når det gjelder spillvirksomheten som staten selv har hevdet overfor blant annet ESA.

Bellona finner det påfallende at departementene i sitt høringsbrev har unnlatt å henvise direkte til de implikasjoner denne spesifikke utviklingen i tvisten mellom staten og automatentreprenørene har fått for de vurderingene departementet har gjort.

Det taler departementene til liten ære at et så viktig moment ikke er tatt med i begrunnelsen for statens vurdering i et offisielt høringsbrev, og det må være lov å sette spørsmålstegn ved hvilke motiver som ligger til grunn for denne utelatelsen.

Det at det pågår en rettstvist om andre typer spillevirksomhet der de virksomhetene som her vurderes er forsøkt trukket inn, uten at disse er en del av selve tvisten i utgangspunktet, tilsier at man bør utvise den ytterste varsomhet med å trekke konklusjoner om dem på dette tidspunktet. Særlig dersom det kan reises tvil om hvorvidt disse konklusjonen kan være påvirket av vikarierende motiver knyttet til rettstvisten. Samtidig er det klart at utfallet av denne tvisten vil måtte få videre implikasjoner for alle pengespillvirksomhet i Norge, og at alle slike virksomheter bør vurderes på nytt i lys av dette når en endelig og rettskraftig avgjørelse foreligger.

Bellona mener på dette grunnlag at en endelig vurdering av behovet for videre oppfølging av reglene for norske pengespill via Internett og andre elektroniske kanaler må utstå til saken om fremtiden for norske gevinstutbetalende spilleautomater, og hvem som skal ha lov til å drifte disse, er endelig avgjort.

Når det gjelder de argumenter departementene målbærer som grunnlag for sine vurderinger har Bellona følgende kommentarer:

I høringsbrevet skriver departementene blant annet: "Forutsetningene for videre drift av prøveprosjektene må være at de ikke skaper samfunnsproblemer i form av hvitvasking eller spilleavhengighet, samtidig som de gir et økonomisk overskudd til formålene." Deretter slår departementet fast at de spillene det henvises til ikke har vært konkurransedyktige sammenliknet med tilsvarende spill utenfor Norge, og hevder "at det derfor er grunn til å tro at disse spillene vil trenge mer liberale driftsvilkår for å gå med økonomisk overskudd".

Sammenlikningen med tilsvarende spill utenfor Norge er ikke relevant for SMS.jackpot sitt vedkommende da det ikke finnes tilsvarende internasjonale konkurrenter. Departementenes argument om at dette spillet skulle ha behov for mer liberale vilkår for å ta opp konkurransen med spill utenfor Norge bortfaller dermed.

At så er tilfelle erkjennes da også i høringsbrevet. I stedet setter departementene opp som argument for at spillet skulle ha behov for mer liberale vilkår at det etter mer enn to års prøvedrift langt fra er økonomisk lønnsomt. Dette er en sannhet med modifikasjoner. Sett fra formålenes side er spillene lønnsomme siden det har blitt betalt ut overskudd til de 10 ideelle formålene som står bak spillet både for 2003 og 2004, om enn i beskjedent omfang.

Hovedårsaken til at spillet ikke har fått større omfang er ikke mangel på liberale driftsvilkår, men har sitt opphav i tekniske forhold. Til nå har det kun vært Telenor Mobil sine abonnenter, som i tillegg har registrert seg som brukere av tjenesten Mobilhandel fra Telenor Mobil, som har kunnet benytte seg av spillet. Dette er i seg selv en sterkt begrensende faktor, men gir en rekke fordeler i form av automatisk alderskontroll, mulighet for å fange opp og forhindre problematisk spilleadfærd mm.

Spillet har på tross av disse forholdene vist en jevn, om enn moderat fremgang i de drøyt to årene som det har vært i drift. Markedsføringen av spillet har dessuten vært forsiktig, sammenliknet med f.eks. nye spill og lotterier i regi av Norsk Tipping som har blitt lansert i samme periode.

Det er Bellonas vurdering at spillet SMS.jackpot ikke har ført til økte samfunnsproblemer i form av hvitvasking eller spilleavhengighet, og at det pr i dag gir et økonomisk overskudd til formålene, om enn foreløpig beskjedent. Spillet baserer seg på forholdsvis ny teknologi i forhold til tradisjonelle lotteriformer, og det er teknologiske forbedringer og flere brukere av teknologien som vil kunne gjøre spillet mer lønnsomt, ikke mer liberale driftsvilkår. Som i de fleste andre tilfeller der en tjeneste er avhengig av utbredelsen av nye teknologier for å fungere må man regne med at det vil ta mer enn drøyt 2 år før man kan trekke endelige konklusjoner vedrørende tjenestens suksessrate.

Den pågående konvergensen mellom ulike medier som Internett, fjernsyn og telefoni vil uunngåelig føre til en gradvis økende tendens til interaktivitet i den typen spill som Norsk Tipping og Norsk Rikstoto har i sin portefølje, og som departementet vil gi permanent tillatelse til at tilbys over Internett. En slik utvikling kan bare forhindres ved å legge en type restriksjoner på befolkningens bruk av mediene som vi ellers kun finner i eksempler på i de meste ekstreme totalitære regimer. Uansett hvor aktverdige departementenes intensjoner måtte være er en utvikling i den retning ikke noe norske myndigheter bør etterstrebe.

Ut over dette slutter Bellona seg helt og fullt til Lotteritilsynets konklusjon om at det samlet sett er flere fordeler enn ulemper knyttet til et permanent tilbud av elektroniske lotterier og pengespill i Norge som fremkommer i tilsynets rapport av 1. Juni, og videre til høringsuttalelser avgitt av Norsk Restaurantcasinodrift (entreprenør for SMS-Jacpot), datert 29. mars 2005 og Norske Spill, datert 18. mars 2005.

Med vennlig hilsen

Dag K. Hotvedt

Miljøstiftelsen Bellona